

[Hækkerup.]

vor lov af 1930, havde vist sig at være tilstrækkelig.

Et andet problem af principiel art, som var til debat i folketingsudvalget, var problemet, hvorledes man skulle gribe det an med beskrivelsen af de straffbare handlinger. Der kunne her være to veje at gå; den ene vej var den at give bestemmelser med et omfattende gerningsindhold og meget rummelige strafferammer, den anden vej var den at give såvidt muligt detaljerede beskrivelser af de straffbare forhold. Såvel det justitsministerielle udvalg som folketingsudvalget og den højtærede justitsminister har foretrukket den sidste løsning som den, der giver befolkningen den bedste vejledning.

Det er blevet sagt om det justitsministerielle udvalgs udkast, at det altfor ensidigt byggede på erfaringerne fra den tyske besættelse af Danmark. Der er vel noget rigtigt i denne betragtning, og der kan være grund til at understrege, at ingen af os kan have nogen mening om, hvorledes en eventuel fremtidig besættelse vil virke, og hvilken karakter den vil få. Der er vel grund til at antage, at såvel besættelsesmagter som besatte magter har lært af erfaringerne under den sidste krig og i årene derefter, og at besættelsen vel derfor vil skifte karakter, men det forekommer mig ikke muligt at nedfælde i lovbestemmelser regler, der skulle gælde for en sådan tænkt situation.

Når man iøvrigt har bebrejdet det justitsministerielle udvalg, at det alene har søgt vejledning i Sverige, der jo ikke kom ud for nogen fremmed besættelse, vil jeg dertil blot føje, at denne bebrejdelse ikke kan ramme folketingsudvalget, som har gjort sig bekendt med tilsvarende lovgivning i en række andre lande, i Norge, i Storbritannien, i Frankrig, i USA, i Schweiz og i Tjekkoslovakiet.

Et vigtigt problem er problemet udvidelse af det straffares område, og en sådan udvidelse er i vidt omfang sket også ved helt nye bestemmelser; jeg nævner § 101 og den meget vigtige bestemmelse i § 102, som tager sigte på den egentlige femtekolonnevirksomhed.

En omfattende diskussion måtte der nødvendigvis opstå om problemet strafferammer. Klart var det på forhånd, at den gældende straffelovs bestemmelser på mange områder måtte væsentligt skærpes, men diskussionen kom til at stå om mindstestrafpen, og jeg lægger for mit vedkommende ikke skjul på, at jeg har været meget be-

tænkelig ved den vej, man har fulgt, idet man i virkeligheden stryger alle minimumsstraffe og erstatter dem med straffartens minimum. Det har forekommet mig risikabelt at sænke strafferammen så voldsomt, som man i mange tilfælde gør det, f. eks. i § 98 fra 4 år indtil 30 dage, fordi jeg deri har set en fare for, at hele straffenniveauet blev sænket, hvad vi under ingen omstændigheder er interesseret i, og jeg har ydermere fundet det inkonsekvent, at man lader straffeminimum bortfalde for disse alvorlige forbrydelser, når man samtidig opretholder det for en række andre forbrydelser omhandlet i straffelovens øvrige kapitler. Det forekommer mig ikke særlig konsekvent eller logisk, at hvis der udbryder et oprør, straffes den, der leder oprøret, efter en strafferamme, der som minimum har 30 dage, medens den, der som led i oprøret f. eks. begår et drab, straffes efter en strafferamme med minimum 5 år, og den, der begår grov legemsbeskadigelse overfor en politibetjent — det er under urolige forhold mange gange en udbredt forlystelse —, straffes med en minimumsstraf af 1 år. Jeg ville have fundet det rimeligst, om man, når man fjernede minimumsstraffen i disse kapitler, da havde fjernet dem i hele straffeloven.

Jeg kan også pege på, at fremmed ret i høj grad opererer med minimumsstraffe. I svensk lovgivning har man en vrimmel af bestemmelser om minimumsstraffe på 1, 2, 4 og 6 år; man har endog obligatorisk livsvarig straf for bestemte forbrydelser, nemlig drab på tronens indehaver og fremkaldelse af oprør. I norsk lov ligger det på nøjagtig samme måde; man har her endog obligatorisk livsvarigt fængsel for forsøg på kongemord. I fransk og engelsk, for ikke at tale om tjekkoslovakisk, ret vrimler det med minimumsbestemmelser. Jeg kan nævne den tjekkoslovakiske lov af 6. oktober 1948, som har obligatoriske dødsstraf for en række forbrydelser: højforræderi, spionage, krigssabotage i berigelseshensigt, drab på præsidenten m. v.

Man har begrundet ophævelsen af disse mindstestrafpe på to måder, for det første ved en henvisning til udvidelsen af det straffares område — og jeg tør ikke benægte, at en sådan udvidelse er sket mange steder, men vil fremhæve, at denne betragtning ikke dækker ethvert område — og dernæst med ønsket om at skabe et friere dommerskøn. Det gjorde noget indtryk på mig, da landsdommer Lucas ved mødet i kriminalistforeningen meget stærkt fremhævede som sin mangeårige erfaring, at strafminima ofte